

Protokoll 2019-09-05

Göteborgsregionens kommunalförbund

Plats: AllAgeHub, Chalmers Teknikpark, Sven Hultins gata 9 C, Göteborg

Protokoll

NÄRVARANDE

Ledamöter

Kent Lagrell (M), Öckerö, ordförande
Patrik Linde (S), Härryda, vice ordförande
Marita Henriksson (SD), Ale
Alexandra Odelsheim (SD), Stenungsund
Marie Raask (S), Partille
Pia Gillerstedt (S), Kungälv
Ove Dröschner (S), Mölndal
Kristina Bergman Alme (L), Göteborg
Britt-Marie Kuylenstierna (MP), Alingsås
Mariette Risberg (D), Göteborg
Nina Miskovsky (M), Göteborg

Sekreterare

Sara Nordenhielm, beredningsansvarig, Göteborgsregionen

Övriga

Lena Holmlund, avdelningschef, Göteborgsregionen
Maria Ljung, planeringsledare, Göteborgsregionen § 30
Yvonne Witzöe, planeringsledare och t f gruppchef, Göteborgsregionen § 26, 27, 30
Rosanna Björklund, digitaliseringsstrateg, Göteborgsregionen § 26, 27, 30
Ulrica Björner, koordinator AllAgeHub, Göteborgsregionen § 26, 27
Anna Haglund, planeringsledare, Göteborgsregionen § 26, 27

EJ NÄRVARANDE

Ledamöter

Eva Andersson (C), Lerum
Kalle Påsse Sundvall (M), Kungsbacka
Erling Alsin (V), Tjörn
Linda Holmér Nordlund (V), Lilla Edet

PARAGRAFER 26–30

§ 26. Justerare

Patrik Linde utses till justerare.

§ 27. Tema: Digitalisering och välfärdsteknik

Yvonne Witzöe, Anna Haglund och Ulrica Björner beskriver bakgrund, status och pågående utveckling av AllAgeHub (AAH). En etableringsfas pågår under 2017–2019. Tanken är att AAH ska vara en samverkansplattform för forskning, utveckling och innovation som främjar tillgängliga boendemiljöer och välfärdstekniktjänster så att människor oavsett funktionsvariation och ålder kan leva självständiga och trygga liv. I samarbetet deltar aktörer från det offentliga, akademien, näringsliv och civilsamhälle. AAH finansieras i dagsläget av medverkande GR-kommuner (12 st), Vinnova samt VGR. Projekt slut 31 dec 2019.

Ulrica Björner beskriver att AAH:s visningsmiljö ska vara en interaktiv arena för dialog kring användning, implementering och etiska frågor kopplat till välfärdsteknik. I dagsläget finns cirka 70–80 produkter och tjänster på visningsmiljön. Under etableringsfasen har politiker, chefer och medarbetare från medverkande kommuner getts möjlighet till besök för att ta del av utbudet. Även styrgruppen fick se exempel på GPS-larm, digitala verktyg för tillsyn samt golv med sensorer för att förebygga fallskador.

Anna Haglund berättar att AAH arbetar på olika sätt med att stärka samverkan mellan ingående aktörer samt inspiration, utbildning och omvärldsbevakning. I samtliga kommuner bedrivs också med processtöd från AAH olika idéutvecklingsprojekt. Varje kommun har ett utsett AAH-ombud. Expo Välfärdsteknik har anordnats för att skapa en mötesplats för chefer och medarbetare samt välfärdsteknikföretag.

Yvonne Witzöe beskriver att under projektets gång och i dialog med berörda nätverk har det blivit allt tydligare att kommunerna är mer i behov av direkt stöd ute på plats i verksamheterna. Det är för kostsamt för kommunerna att skicka hela personalgrupper till visningsmiljön. GR:s socialchefsnätverk har därför tagit beslut (14 juni) om att medverkande kommuner fortsatt ska samverka och driva AAH, men i viss förändrad form. Även Kungsbacka önskar delta, vilket innebär att samtliga GR-kommuner är med. Inriktningen framöver är AAH ska vara ett stöd i utvecklings- och innovationsarbete ute i kommunerna, vilket ersätter den nuvarande visningsmiljön.

GR ska återkomma till socialchefsnätverket med projektplan samt finansieringsmodell för det fortsatta arbetet. Kommunerna förväntas bidra med arbetstid, men fokus ligger i huvudsak på att söka extern finansiering. Nästa steg blir att besöka ledningsgrupper och ombud i kommunerna för kartlägga på vilket sätt AAH bäst kan stödja den pågående utvecklingen i GR-kommunerna. GR för också en dialog med finansiärerna om en förlängning av projektet om ett halvår på innevarande medel.

Protokoll 2019-09-05

Göteborgsregionens kommunalförbund

Plats: AllAgeHub, Chalmers Teknikpark, Sven Hultins gata 9 C, Göteborg

Tips från AHH

- Östra Göteborg anordnad inspirationsvecka (30 sep-4okt) kring välfärdsteknik för personal, brukare och allmänhet. Anmälan och program hittar du [här](#).
- I Oslo används ny sensorteknik för tillsyn. Se inspirationsfilm [här](#).

Rosanna Björklund beskriver användningen av välfärdsteknik, nationellt och regionalt. Hon konstaterar att kommunerna behöver bli bättre och snabbare på välfärdsteknik i och med konsekvenserna av den demografiska utmaningen. Idag har till exempel 62% av landets kommuner GPS-larm (men 3% stod för 50% av larmen). I GR är motsvarande siffra 46 % och stora variationer finns mellan kommuner. När det gäller mobil dokumentation har enbart 15 % av personalen i socialtjänsten i GR-kommunerna möjlighet att läsa och dokumentera via surfplatta eller telefon. Varför går det så långsamt? Rosanna lyfter etiska övervägande, rättsliga förutsättningar, kompetensbrist och bristande nationellt stöd som hinder. Här behövs ett mer processinriktat arbete i kommunerna som är mer anpassat till den snabba teknikutvecklingen som sker.

En annan stor utmaning är att system för produkter och tjänster inte "talar" med varandra. System och implementeringsstöd för välfärdsteknik (SIV) är ett förslag i VG kring hur man arbeta tillsammans med integration av olika system. Förslaget består av tre delar 1) kunskapscentrum, 2) teknisk miljö och 3) förvaltning. På sikt kan olika lösningar som till exempel digital tillsyn, GPS-larm och digitala lås integreras till en och samma tekniska plattform vilket också möjliggör en och samma användarportal. Detta skulle underlätta för samarbete och kommunikation mellan medarbetare, brukare och anhöriga. Även 1177 och Inera kan kopplas till plattformen.

Dialog i styrgruppen om vad som är GR:s roll för att understödja utvecklingen av digitalisering och välfärdsteknik i medlemskommunerna. Synpunkter och frågor i styrgruppen rör:

- Välfärdsteknik är en förutsättning för att möta kommande personalbehov. Om vi inte har teknikutnyttjande år 2040 så behöver samtliga som går ut skolan arbeta i vård och omsorg. Välfärdsteknik ska inte ersätta "händer eller möten i vården" utan fungera som ett komplement.
- Kommunerna är för långsamma. När ny teknik väl är implementerad är den redan obsolet. Även negativa erfarenheter av tidigare teknik kan utgöra hinder när nya produkter/tjänster ska införas.
- Hur kommunen går ut med information till brukare är otroligt viktigt. Det behövs stöd och utbildning till personal så att de kan förmedla ny teknik på ett positivt sätt.

Protokoll 2019-09-05

Göteborgsregionens kommunalförbund

Plats: AllAgeHub, Chalmers Teknikpark, Sven Hultins gata 9 C, Göteborg

- Vart går gränsen mellan det egna och det offentligas ansvar? Viktigt att involvera brukar- och anhängargrupper (finns inom ramen för AAH) för att tillgängliggöra produkter och tjänster samt öka det egna ansvaret.
- Kan näringslivet sponsra? Finns juridiska frågeställningar som behöver redas ut (har undersökts inom ramen för AAH).
- Positivt med omställningen av AAH. Styrgruppen ser gärna att kommunernas högsta ledning blir informerad och delaktig.
- Puckelkostnaden för digitaliseringen av vård och omsorg och nödvändigheten av investeringar behöver lyftas på högsta politiska nivå i kommunerna. Vi behöver gasa samtidigt som vi bromsar. Mer kunskap och kompetens behövs – på samtliga politiska nivåer.
- Det behövs ett nationellt helhetstag kring frågan samt klargörande av vissa juridiska förutsättningar, t.ex. gällande lagring i molntjänster.
- Etiska dilemman kring införandet, t.ex. gällande samtycke, personer med demenssjukdom, valbara tjänster.
- Utbildningssektorn ligger längre fram i digitaliseringen. Hur kan vi dra lärdom av erfarenheter? Skapa samarbeten?

Beslut

Styrgruppen beslutar att informationen antecknas.

§ 28. Strategisk inriktning och fokusområden 2020

Lena Holmlund introducerar styrgruppens arbete med prioriteringar inför fokusområdena för 2020. Som underlag i arbetet finns den strategiska inriktningen för 2020–2023 (omfattande sex mål).

GR har fått i uppdrag från förbundsstyrelsen att verksamhetsplanen ska vara mindre omfattande än tidigare samt lättare att följa upp. Den strategiska inriktningen kompletteras därför med en årlig plan för uppföljning inom några aktuella fokusområden. Den kommer även att innehålla en detaljbudget. Kriterierna för fokusområdena är att de ska utgå från utmaningarna i ”Strategisk inriktning 2020-2023), det ska vara möjligt att följa en förflyttning under verksamhetsåret samt att antalet fokusområden ska vara begränsade. Samtliga styrgrupper ger förslag till fokusområden medan förbundsstyrelsen och förbundsfullmäktige fattar beslut (22 nov respektive 17 dec) om vilka prioriterade fokusområden som ska ingå i Plan för uppföljning och detaljbudget 2020.

Tanken är att respektive styrgrupp prioriterar 3 (max 5) fokusområden som beredning inför förbundsstyrelsens beslut. Idag tas förslag till fokusområden fram. Beslut om fokusområden fattas på nästa styrgruppsmöte (7 nov). En analysgrupp med beredningsansvariga och forskare vid GR kommer att bereda frågan och ge förslag till hur prioriterade fokusområden ska följas upp.

Protokoll 2019-09-05

Göteborgsregionens kommunalförbund

Plats: AllAgeHub, Chalmers Teknikpark, Sven Hultins gata 9 C, Göteborg

Styrgruppen gör följande medskick inför beredning av beslutsunderlag till nästa styrgruppsmöte:

- Under strategiska området Digital transformation vill styrgruppen prioritera ”Kompetensutvecklingsinsatser som främjar en ökad digitala kunskap hos politiker, chefer och medarbetare i kommunerna”, men med tillägget ”brukare”. Upphandlingskompetens lyfts särskilt fram.
- Under strategiska området Social sammanhållning och trygghet vill styrgruppen prioritera ”Insatser som stöd till kommunerna för att stärka ungas hälsa i regionen”, men med ett förtydligande att det gäller Göteborgsregionen.
- Under strategiska området Hälso- och sjukvård vill styrgruppen prioritera ”Insatser för att stärka vårdssamverkan med Västra Götalandsregionen stärka vårdssamverkan mellan kommun och VGR”, men med tillägget att styrgruppen ser detta som en förutsättning för ett framgångsrikt införande av nära vård. Ansvars- och resursfördelning gällande ASIH lyfts särskilt fram som en viktig fråga.
- I övrigt noterar styrgruppen att även om dessa tre fokusområden pekas ut som särskilt prioriterade innebär det inte att andra frågor så som införlivandet av barnkonventionen samt förebyggandet av hedersvåld och könsstympning inte är av betydelse. Det är ettårigt perspektiv på planen och andra frågor kommer så klart att arbetas med parallellt.

Beslut

Styrgruppens prioriteringar gällande plan för uppföljning 2020 antecknas och tas med in i det fortsatta berednings- och beslutsunderlaget till styrgruppens möte den 7 november.

§ 29. Rapport från föregående förbundsstyrelse (18 juni) och förbundsfullmäktige (18 juni)

Kent Lagrell informerar om att på föregående förbundsfullmäktige fastställdes val vid bolagsstämma för Gryning Vård AB. GR:s representanter i styrelsen för Gryning Vård AB för mandatperioden 2019-2022 är: Maria Sigroth, avdelningschef, Göteborgsregionen, Eveline Stomvall, ekonomichef, Mölndal, Lisbeth Nilsson, direktör, Göteborg och Sofia Gärdfors, VD, Störningsjouren, Göteborg.

Kent informerar också om att under föregående förbundsstyrelse gav Västkom information om Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM). Styrgruppen önskar att bli kontinuerligt uppdaterade i frågan framöver.

Protokoll 2019-09-05

Göteborgsregionens kommunalförbund

Plats: AllAgeHub, Chalmers Teknikpark, Sven Hultins gata 9 C, Göteborg

Patrik Linde informerar om val till Gryning Vård AB. Gryning redovisar nu en budgetprognos i balans.

Kent Lagrell återger kort det senaste mötet i SRO (politiskt samrådsorgan mellan Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen). SRO har förstärkts med en representant från respektive kommunalförbundsområde. Kent sitter med i egenskap av styrgruppens ordförande, vilket styrgruppen ser mycket positivt på. På senaste mötet informerades om att Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland fortsätter att löpa i två år om det inte sägs upp eller förnyades. Under mötet efterfrågades en mindre utvärdering av avtalet – blev det som vi tänkt oss? Andra frågor som hanterades var ett fungerande avvikelsesystem mellan kommunerna och regionen samt gränsdragningar och uppdrag mellan kommun och region gällande ASIH (en snabbutredning gällande ansvars- och resursfördelning kommer att göras i höst av Västkom).

Beslut

Styrgruppen beslutar att informationen antecknas.

§ 30. Hälso- och sjukvårdsfrågor

Maria Ljung informerar om pågående nationellt och regionalt arbete kring hälso- och sjukvårdsfrågor. I dagsläget är ett inriktningsdokument gällande integrerade verksamheter inom området psykisk ohälsa, missbruk och beroende ute på remiss i länets kommuner. Sista svarsdag är 20 nov till GR. Uppdraget har sin bakgrund i arbetet med *Handlingsplan för psykisk hälsa* och syftar till att utgöra en gemensam grund för kommunernas och regionens samverkan kring personer med sammansatta behov i form av integrerade verksamheter/mottagningar. Maria informerar om att vissa kommuner behandlar remissen på politisk nivå, andra på tjänstemannanivå. GR sammanställer GR-kommunernas synpunkter till VästKom.

Maria återger delar av GR:s konferens (11 juni) då regeringens särskilda utredare Anna Nergårdh presenterade den tredje delrapporten *God och nära vård – Vård i samverkan*. Maria beskriver hur betydelsen av kommunal hälso- och sjukvård har vuxit fram under utredningens gång. Kommunerna utför i dagsläget 25 % av samtliga hälso- och sjukvård. Idag är sjukvården organiserad efter akutsjukvård, diagnoser och specialisering. För att uppnå en modern, tillgänglig och jämlik sjukvård behöver hela hälso- och sjukvårdssystemet förändras och anpassas utifrån individens behov med allt större fokus på långvariga och kroniska sjukdomar samt psykisk ohälsa. Avsikten är att primärvården ska utgöra första linjens bas. Enligt lagens mening är primärvård en vårdnivå, vilket då också inkluderar kommunal hälso- och sjukvård. Maria beskriver att under dagen lyftes hälsofrämjande och förebyggande insatser som en betydelsefull del av omställningen till nära vård. Vissa förslag från delbetänkande har redan genomförts, exempelvis har behovsstyrd vårdgaranti börjat gälla i år (en första medicinsk bedömning ska fås i

Protokoll 2019-09-05

Göteborgsregionens kommunalförbund

Plats: AllAgeHub, Chalmers Teknikpark, Sven Hultins gata 9 C, Göteborg

primärvården inom tre dagar). I sista delbetänkande ligger fokus på historik och framväxten av det nutida hälso – och sjukvårdssystemet. Slutbetänkande för utredningen ska vara klart i mars 2020.

Ta del av filmade föreläsningar (bl.a. Anna Nergårdhs) från konferensen [här](#).

Styrgruppen diskuterar utredningens betydelse för utvecklingen av den kommunala hälso- och sjukvården:

- Bra att utredningen synliggör ansvarsfördelning mellan kommun och region. Innebär en ökad medvetenhet av den kommunala hälso- och sjukvårdens betydelse vilket är en förutsättning för en diskussion om framtida kostnadsfördelning mellan parterna. Dialog behövs också kring hur nationella stimulansmedel som idag går till regionen ska fördelas framöver.
- Klarar primärvården uppdraget att vara navet i hälso- och sjukvårdssystemet? Finns farhågor gällande resurser, kapacitet och kompetens.
- Utredningen visar på att det finns flera områden som kräver en principdiskussion t.ex. socialmedicin, BUP och ungdomsmottagningar.

Rosanna Björklund ger en nulägesbeskrivning av FVM. Just nu har kommunerna möjlighet att avropa de optioner som de tidigare anmält intresse till. Oavsett vad kommunerna väljer så kommer FVM ha betydelse för hur man utför sitt uppdrag, t.ex. ersätter option 1 nuvarande SAMSA-systemet. VästKoms styrelse har tagit beslut att rekommendera kommunerna att anta option 1, eftersom de annars saknar till exempel system för informationsöverföring gentemot regionen. VästKom analyserar det underlag som kommer in. I oktober kommer en komplettering av erbjudandet till kommunerna. Senast den 26 november ska kommunernas beslut inkommit till VGR. Vid tidpunkten för beslut kommer inte hela kostnadsbilden vara klar, utan det blir den först i januari 2020. Det pågår en diskussion om hur kommuner som tidigare tackat nej till en option ska kunna haka på i efterhand. Det innebär i så fall ett nytt upphandlingsförfarande. Detta kan i så fall ske först efter 26 november.

Beslut

Informationen antecknas och styrgruppen ber om att få återkomma till frågan vid nästa möte.

Protokoll 2019-09-05

Göteborgsregionens kommunalförbund

Plats: AllAgeHub, Chalmers Teknikpark, Sven Hultins gata 9 C, Göteborg

Vid protokollet:
Sara Nordenhielm
Beredningsansvarig

Justeras:

Kent Lagrell
Ordförande

Patrik Linde
Vice ordförande